

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 2. Jansenistarum cavillatio documento per eundem Cardinalem producto elusa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67882)

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

quam vituli consecratio &c. Quid! quod ipse Justinus eam accusationem quodam modo deserit paucis interjectis, haud prorsus abnuens, nunquam audita ab Judæis fuisse in scripturis, quæ inde eosdem antea surripuisse affirmaverat. Quoniam vero neque in eo Origenis opere, neque in Hieronymi Vulgata, neque tandem in Græco veteris Testamenti textu Romæ ad fidem præstantissimorum Codicum Vaticanorum impresso, cura & diligentia Antonii Carassæ Cardinalis Bibliothecarii anno 1588. additio illa visitur, nemo non videt, quam justa suspicio sit, quam probarunt Faber Stapulensis, Augustinus Justinianus, Simeon Muisius, ac postremo (ut alios omittam) Augustinus Calmetus, ex Christiana devotione primum ad oram libri adnotatum fuisse A LIGNO, deinde ex ea ora in ipsum Psalmi textum irrepsisse.

§. II.

Jansenistarum cavillatio documento per Cardinalem Quirinium producto elusa.

Idem Cardinalis propugnandæ veritati semper intentus, Jansenianæ factionis audaciam egregie confutaverat: rem ab alto repetam. Notum est, quod Car-

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

Cardinalis Noaillius Archiepiscopus Parisiensis olim fortissimus Jansenistarum Achilles, & pertinax Pontificiæ Constitutionis oppugnator exeunte anno Christi septingentesimo vigesimo octavo supra millesimum plenam eidem Constitutioni *Unigenitus* obedientiam, reverentiamque præstitit, edito de super mandato Pastoralis: illud Cardinalis Quirinius anno sequenti Romæ publici juris fecit, præfixa Benedicti XIII. imagine. Hoc monumentum non modo in Italia, sed & in Galliis ubique divulgatum est, ac ipsemet Noaillius Cardinalis illud adhuc ante obitum suum una cum ejusdem Quirinii literis accepit, & non sine maxima animi sui voluptate relegit: prout ipsemet in responso ad eundem Cardinalem dato testabatur. Applaudebant etiam non modo Pontifex, totumque sacrum Collegium, & universa Curia Romana, sed & omnes Franciæ Præsules, ac ipsemet Galliarum Rex, soli autem Jansenistæ sibi lethale vulnus fuisse inflictum dolebant; cum enim, quem refractarium factionis Ducem sequi non erubuerant, obedientem Ecclesiæ Filium imitari nollent, omnes astutiæ fontes exhaustere, ut tam celebre retractionis documentum enervarent, nil autem magis expeditum censebant, quam si Noaillii poli-

palinodiam in dubium revocarent, imo hunc Cardinalem paucis ante mortem suam diebus omnino factam Constitutionis acceptationem retractasse, in vulgus spargerent; nec eis speciosus hujus calumniæ obtentus deerat; proferebant enim scriptum quoddam a Curia Episcopali Parisina, uti fingebant, Mense Februario anno hujus sæculi vigesimo nono emissum, illud ergo tanquam prioris acceptationis palinodiam impudenter interpretari non dubitabant. Id ubi intellexerat Cardinalis Quirinius, famam celeberrimi hujus Cardinalis Noaillii tam indigna, tamque palpabili calumnia proscindi, acerbissimo dolore ferebat; nil ergo ad confundendam hanc calumniam efficacius, magisque necessarium reputabat, nisi ut constantem Noaillii mentem ac obedientiæ suæ usque ad obitum continuatæ sinceritatem ipsismet hujus Cardinalis Archiepiscopi verbis testatam redderet; hunc in finem typis evulgari curavit prius præfatas Eiusdem Purpurati literas, quas prædicti anni die vigesima prima Martii, proin quadraginta duobus ante obitum suum diebus responsi loco ad ipsum dederat hujus tenoris: „Eminentia vestra nec „luculentiori signo mihi testatum red- „dere potuisset suum erga me affectum, „nec ego majori cum voluptate id reci- „pere

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

Com. Hist.
Quir. part.
II. 1. II. c. 3.
§ 14.

Sæc. XVIII. „pere potuiffem : ea veneratio, qua fem-
 A. C. 1740. „per ejus merita jure profecutus fum,
 „eaque opinio, quam de ejus integri-
 „tate mihi cognita femper fovi, reci-
 „proci mei affectus fponfores funt, no-
 „vo autem testimonio firmantur nupe-
 „ris literis, quas adeo obfequiofas com-
 „perio, ut intimo me gratitudinis fenfu
 „afficiant. Millenas rependo grates
 „tam pro iis, tam pro summi Pontificis
 „tabella non minus rara, quam specio-
 „fa, quam mihi dono fubmittere pla-
 „cuit. In illa non minori admiratione,
 „quam gaudio conſpexi prodigia Zeli
 „vere Apostolici, quo Sanctitas ſua er-
 „ga ſacri Miniſterii funktiones exarde-
 „ſcit, hæcque tabella mihi non modo
 „chara eſt propter Perſonam repræſen-
 „tatam & propter manum donantis, ſed
 „vel maxime ob locum, qui in ea mihi
 „vendicatur. Hunc benevolo Eminen-
 „tiæ veſtræ animo, ſimulque *tenerrimæ*
 „*ſubmiſſioni meæ juxta ac doctiſſimo Pon-*
 „*tifici pro merito præſtitæ in acceptis re-*
 „*ſerre teneor : ſumma æquitas cum*
 „*hujus actionis meæ ſinceritate con-*
 „*juncta eſt, & hi ſenſus mei uſque ad po-*
 „*ſtremum vitæ meæ halitum perdurabunt.*
 „Eminentiam veſtram rogo, ut quem-
 „admodum *meum obſequium erga ſacram*
 „*Sedem, meumque pacis amorem teſtatum*
 „publicumque reddere dignata eſt, ita
 &

„& meæ mentis candorem palam face-
 „re velit: utrumque omni data occasio-
 „ne, prout Episcopum decet, compro-
 „babo, & ardentè in rem meam ver-
 „tere studebo illas occasiones, quibus
 „plenam meam gratitudinem, sinceram-
 „que observantiam erga Eminentiam
 „vestram comprobare potero“

Noaillius Cardinalis.

Hujus epistolæ autographum Qui-
 rinus Cardinalis Benedicto XIII. Pon-
 tifici exhibuit, qui ad primum ejus ob-
 tutum in lacrimas, quas paterna amo-
 ris viscera exprimebant, erupit, huic-
 que chartæ mille oscula dedit, tandem-
 que Quirinio præcepit, ut hoc docu-
 mentum mox publicis typis committe-
 ret, & quidem unacum epistola, quam
 ipse ad Noaillum transmittendo præfa-
 tam tabellam dedisset: id etiam postea
 factum est consentiente ipso Noaillio
 Franciæ Mareschallo: cum ergo hac
 Noaillii declaratione post supposititiam
 ejusdem revocationem facta, velut in-
 signi Catholicæ veritatis triumpho, &
 Noaillianæ acceptationis testimonio Jan-
 senianæ fraudis ac calumniæ fallitas
 fuisset luculenter detecta, quanta fuit
 Corradini, Fleurii, aliorumque Cardi-
 nalium, & Præsulum, omniumque pro-
 borum exultatio, tanta quoque erat

B 2

Re-

Sæc. XVIII.
 A. C. 1740.

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

Refractariorum confusio, & indignatio, cumque rei gestæ veritatem negare haud possent, iram suam in ipsos Noaillii manes effudere, eumque nequidem amplius nominare dignati, illum velut juratum suum hostem, ac veritatis proditorem detestabantur. Ceterum spre- tis eorum criminationibus, præprimis Quirinius Cardinalis eo intentus erat, ut Colbertum Montpeffulanum Episco- pum, alterum factionis Jansenianæ ful- crum, qui adhucdum vita superstes erat, ad tam præclari exempli imita- tionem luculento hoc sui Archiepiscopi testimonio perduceret. Ea gratia præ- fatam hanc Noaillii declarationem, qua constans ejusdem usque ad obitum vo- luntas ac submissio comprobata fuit, ad Marchionem de Torcy dicti Montpeffu- lani Præsidis Fratrem transmisit, effli- ctim petens, ut eundem hortaretur, quatenus in idem hoc Noailli testimo- nium ceu in speculum inspiceret, ejus- que gloriosa premeret vestigia. Annuit Marchio Quirinii votis: ast ab eodem paulopost edoctus fuerat, quod hoc scriptum ad suum Fratrem quidem transmiserit, hic vero eidem responde- rit, controversias, quæ per tot jam an- nos motæ, & funestis diffidiis Eccle- siam scinderent, captum laici excedere, potius igitur observandam esse tacitam legem,

legem, qua jam dudum se in mutuis eorum literis de iis nullam facturos mentionem polliciti essent. Quamvis autem Montpessulanus Antistes, ut ad cor rediret, monentis vocem audire noluerit, *certo certius tamen constat*, ut ait Quirinius Cardinalis, per idem hoc Noaillii exemplum *inermem redditam esse Jansenistarum audaciam falso jactantium, Noaillium Constitutionis acceptationem ante mortem revocasse*. Præterea Noaillianæ retractationis sinceritas abunde comprobata fuit ex responso, quod Ludovicus Franciæ Rex ad præfati Cardinalis literas dedit, suumque solatium ex percepta ejusdem palinodia testatum reddidit. (*)

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

B 3

§. III.

(*) Regias hasce literas Gallica, in qua scripta erant, lingua adduco, ne versione ab ejus merito quicquam decessisse credatur.

Mon Cousin!

Le mandement, que vous venez de publier, me donne une si sensible ioye, que ie ne puis m'empêcher, de vous marquer moy meme le gré, que ie vous en scay. J'avois toujours désiré ardemment, que vous prenniez ce parti, mais ie n'ay pas voulu vous en parler, pour vous entaïffer tout le merite. J'espere, que Dieu benira la droiture de vos intentions, et que votre exemple ramenera tous ceux, qui jusqu'icy
se